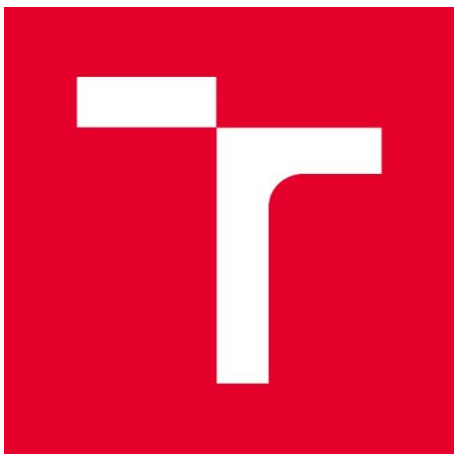

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR INTERMÉDIA

STUDIO INTERMEDIA

EMOCIONÁLNÍ KARTOGRAFIE

EMOTIONAL CARTOGRAPHY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MONIKA RYGÁLOVÁ

MgA. PAVEL STEREC, Ph.D.

BRNO 2018

OBSAH:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 5 - 7
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 7 - 9

TEXTOVÁ ČÁST

Cílem práce je výtvarné zpracování vnímání map, jako určitého faktu, podle kterého vyhodnocujeme a vyobrazujeme si celý svět.

Pracuji s daty, které získám pomocí zobrazovací techniky eye-tracking, která mi umožní zaznamenávat trasu pohybu očí po obrazu, který budu předkládat lidem s navzájem odlišným trvalým bydlištěm, národností či pobytem.

Získané data mi poslouží jako studie, kterou budu nadále zpracovávat a zakomponovávat do map a jiných vizuálních podob zobrazující zemi nebo místa na planetě. V práci reflektuji i můj samotný individuální postoj k světu - s čímž jsem se fyzicky nesetkala, to pro mě neexistuje. Studie bude zahrnovat všechny aspekty vnímání map a systematicky zobrazeného světa ke vztahu k člověku, jeho vzpomínkám na místo, fyzický kontakt a dopadu jeho samotného v měřítku člověk versus svět.

V mém životě jsou určité body, kterými se řídím a jasně formulují moje chování. Například sociální struktura v které žiji, nastavuje určitá stanoviska chování, které přijímám za své a automaticky je aplikuji v mém životě. Jedním z takových konstantních a statických bodů je pro mě i mapa. Má automatická důvěra v ní podněcuje moje nahlížení na svět. Je to to první, z čeho vycházím když se chci dostat přes své hranice konformní zóny svého fyzického působení. Mapu vnímám jako reálné zobrazení skutečnosti, jako konstantu v našich životech - většina mých životních událostí a nahlížení na svět - v celé jeho šíři - právě začíná u map. Mapy jako samostatné médium je ale velmi lživé a zkreslující. Jejím převedením do 2D transformuje velikost země a států - některé se zdají větší než v realu jsou. Zároveň se pro mě stávají mnohem reálnější a skutečnější než země samotná - většina orientace ve světě právě začíná v tomto lživém podání a znázornění světa. Konfrontuji se s realitou - kde jsem fyzicky nebyla, tento svět neexistuje. Mé svědectví o jiných místech na planetě právě znázorňují pouze média, zprávy a tyto "lživé" mapy.

V mé bakalářské práci se snažím tyto své konspirace a mínění konfrontovat s ostatními lidmi. Zajímá mě, jestli jsou mapy pro ostatní lidi kolem mě také natolik emocionální a zároveň nedůvěřivé médium jako pro mě. Kam se dívá člověk na mapu, jakožto občan České Republiky? Shledává tvar své země jako zajímavý útvar? Porovnává velikost a sílu kontinentu ve kterém žije? A co atraktivního na mapě vidí člověk, který se přistěhoval z ciziny a žije zde? Vrací se pohledem stále ke své rodné zemi? Uvědomuje si někdo z nich, že žije v mylné představě velikosti svého státu?

Pozorování a dívání se považuji za primární smyslové vnímání. Tam, kam se člověk dívá a co pozoruje dokáže vypovídat o jeho způsobu nahlížení na svět a prioritách zájmu. To, že nechávám lidi, dívat se na mapu, a následně si jejich pohyb očí nahrávám v průběhu vymezené doby, dokáže vypovídat o jejich prioritách a zájmu, se na partikulární body na mapě dívat. Jejich pohyb očí po mapě vytváří jejich osobitou mapu zájmů a emocionálních vazeb k zemím, bourá hranice mezi jednotlivými územími a kulturami. Vykresluje jejich osobitý vztah k pásmům země, vytváří jejich autonomní oblast bytí, nezávislou na čase, území či politické nebo etnické příslušnosti.

V průběhu mé práce jsem postupovala následovně. Oslovila jsem převážně lidi, kteří žijí na území České Republiky ale nejsou rodilými občany. Zajímal mě převážně jejich pohled na danou problematiku. Nechala jsem mnou oslovené participanty dívat se na vybranou mapu celého světa, přičemž jsem sledovala pohyb jejich očí po mapě na obrazovce počítače metodou eye-trackingu. Eye-tracking funguje na principu sledování pohybu zorniček,

zaznamenává pohyb očí po určitou dobu – v rámci mého výzkumu doba sledování byla 1 minuta. Program který jsem zvolila k zaznamenávání programu je open-source, tedy volně dostupný a umožňující využívání programu zdarma v rámci školního či jiného projektu. Následně jsem umožnila participantům volné zacházení s mapou jakožto přibližování či detailné prozkoumávání google mapy – jimi zvolenou platformu média map, které volně využívají. Volně dostupný program GazeRecorder, zaznamenává pohyb jejich očí formou videa a fotografických sekvencí obrazovky heat-mapou – tzn. trasou vytvořenou pohybem očí účastníka. Následně jsem s participanty vedla rozhovory a ptala jsem se jich na otázky spojené s tématem správného zobrazení map, sentimentálního vnímání map, zdali berou Českou Republiku jako svůj domov, jestli je pro ně mapa výchozím bodem pro zjišťování informací nebo kde by chtěli žít. Na základě těchto rozhovorů vypracovávám jména a anotace objektů a map jednotlivých účastníků. Finální podobou tohoto výzkumu jsou jednotlivé objekty, které mají reliéfní podobu mapy, s jednotlivou osobitou mapou každého účastníka – která bude vyvýšenou částí reliéfu. Objekty budou tvořené za pomoci CNC frézy, z nejvhodnějšího materiálu odpovídajícímu požadavkům mého výzkumu. Vznikne tedy pravděpodobně pět objektů velikosti cca 100x50 cm které budou instalovány, stejně jako obrazovka monitoru která je výchozím bodem pro zkoumanou část, k divákovi svisle.

Biometrickou formu výzkumu jsem si zvolila schválně kvůli zájmu o technologii a umělou inteligenci. Eye-tracking se volně využívá k výzkumům na poli marketingových průzkumů. Přišlo mi zajímavé vyzkoušet tuto metodu ve výtvarném projektu – převážně proto, že ve výtvarném umění přetrvával a stále přetrvává prvotní vizuální vjem.

Také jsem se chtěla odprostit od individuálních podnětů a zkusit si práci s lidmi napříč mým společenským a výtvarným diskurzem, vytvořit malý průzkum na základě rozhovorů. Je pro mě velice přínosné a obohacující setkávat se s lidmi a na základě jejich výpovědí na dané téma, vést diskuzi a podněcovat jejich zájem o téma kterým se zabývám. Na základě jejich výpovědí jsem sama přicházela na jiné spektry práce, jejich poznatky mě přivedli a donutili přemýšlet nad jinými koncepty práce, se kterými bych chtěla pracovat do budoucna.

Většina mých domněnek a předpokladů se mi během pracování na bakalářské práci potvrdila. Díky rozhovorů a následnému rozboru nasnímaných map jsem došla k závěru, že lidé k mapě přistupují ve většině případů velice emotivně až sentimentálně. Většina z účastníků se vracela svým pozorováním k zemi svého původu – ať už z hlediska velikostního měřítka oblasti, či jako známého bodu na mapě kam se vždy obsesivně navracela například s porovnáním s jinými zeměmi. Naopak u některých účastníků mě velice překvapilo, že zemi svého původu na mapě registrovalo jako poslední místo atraktivnosti. Například u participantů s výtvarným zaměřením, se zase projevovala zvýšená pozornost u struktury a zájmu tvarů kontinentů a povrchem jednotlivých přírodních úkazů jako je poušť, ledovce či stepi. Ve většině případů ovšem hrála roli právě emoce a vztah k jednotlivým zemím, na které se jedinci dívali. Následně během rozhovorů a vyslovení informací o jejich fyzickém kontaktu se zemí, které se vážali na jejich sledování se ukázalo, že jejich pozornost je podmíněna jejich osobní emotivní zkušeností s danou lokalitou.

V průzkumu bych chtěla rozhodně pokračovat i nadále, ovšem pracovat s mnohem širší skupinou lidí, napříč generacemi, sociální a ekonomickou strukturou a etnikem.

Během bakalářské práce sbírám i video data, fotografie a statické screenshoty s kterými bych chtěla do budoucna pracovat dále – jak ve formě video-art-dokumentu či krátkometrážního filmu.

OBRAZOVÁ ČÁST

